

PINAR

PINAR ÜRETİCİSİNİN GAZETESİ 60.000 ADET BASILMIŞTIR

Pınar Türkiye'nin ilk modern hindi tesisini hizmete açtı

Pınar Et Hindi Fabrikası 23 milyon dolarlık yatırımla 6 ay gibi rekor bir zamanda tamamlanarak faaliyete geçti

Pınar'dan hindiye dev yatırım

Yaşar Topluluğu Gıda Grubu, Pınar Hindi ile et sektöründe yeni bir döneme damgasını vurdu. Yaşar Gıda Grubu, bu yatırımı ile Türk halkının tüketim alışkanlıklarına farklı bir seçenek daha sundu. İzmir Kemalpaşa'da temeli atılan Pınar Hindi Fabrikası, 23 milyon dolarlık yatırımla 6 ay gibi rekor sürede tamamlanarak faaliyete geçti. 7500 metrekare kapalı alana sa-

hip Pınar Hindi Fabrikası'nın açılış töreninde konuşan Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Türkiye'de halkın geçim kaynağının yüzde 44'ünün tarımsal faaliyetlerden oluştuğunu söyledi. Tarımda çalışanın sanayide çalışandan 7 kez daha az gelir elde ettiğini belirten Demirel, Türkiye'deki gelir adaletsizliğine dikkat çekti. Demirel sözlerine şöyle devam etti: **DEVAMI 2'DE**

Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Yaşar Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e hindi plaketi armağan etti

PINAR SÜT PINAR YEM PINAR ET PINAR SÜT PINAR YEM PINAR ET

Pınar'dan hindiye dev yatırım

"Tarımı ancak bilim ve teknoloji kurtarabilir. Biz kuzuyu 10 - 12 kilo yapalım derken, Selçuk Yaşar 26 kg'lık hindiye önümüze koydu. Pınar Hindi Türkiye için önemli bir iltiktir. Türkiye et için sıkıntıdadır. Hayvancılık yanlış politikalar yüzünden geridedir. Türkiye'de 15 yıl önce yılda kişi başına 25 kg et tüketilirdi. Şimdi de 25 kg et tüketiliyor. Ancak bunun 16 kg'ı kırmızı et, 9 kg'ı beyaz ettir. Pınar Hindi'nin üretimini et tüketiminde dengeleri sağlaması açısından çok önemsiyorum. Buradaki teknoloji de herkese örnek olmalıdır."

Yaşar, "Toplum genetik potansiyelini kullanamamaktadır"

Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Yaşar konuşmasında, hayvancılığın geniş istihdam kaynağıyla köyden kente göçü önleyecek tek iş kolu olduğunu vurguladı. Damızlık işletmelerine verilmesi gereken 45 trilyonluk teşviğin hala çıkartılmadığına dikkat çeken Yaşar, ülkemizde eksik olan bazı ırk damızlık hayvanların da ithalatının yasak olduğunu ifade etti. Selçuk Yaşar, şunları söyledi:

"Ülkemizde Ziraat Bankası'nın verdiği zirai krediler yüzde 50 düşmüştür. Sektörde özkaynak eksikliği, kapital birikiminin azlığı, üretimin ucuzlaşmasına ve artmasına engel olmaktadır. Sonuç, pahalı gıda, dengesiz ve yetersiz beslenmedir. Toplum genetik potansiyelini kullanamamaktadır. Pazarda KDV'li ve KDV'siz gıda ürünü yanyana durmaktadır. Bu durum tarımsal sektörde sanayileşmeyi engellemektedir. Sektörün yüzde 60'ı sağlıksız ve kayıt dışıdır"

Selçuk Yaşar "Hayvancılık, gereken önem verildiğinde geniş istihdam kaynağıyla köyden kente göçü önleyecek tek iş koludur."

Pınar Hindi Fabrikası'nın Türk toplumunun hayvansal protein ihtiyacını karşılamak ve ülkemizdeki hindi yetiştiriciliğinin geliştirilmesi amacı ile kuruldu-

ğunu belirten Yaşar Holding Gıda ve İçecek Grubu Başkanı Ahmet Arsan, "Hindi üretimi sözleşmeli besicilik modeliyle gerçekleştirilecektir. Yaşar'ın Pınar'ı artık "yaşam pınarım" olarak kabul görmektedir. 240 kümeşte yılda 1.5 milyon adet hindi yetiştirilerek 11.300 ton hindi eti elde edilecektir. Üreticiye 1 günlük verilen hindi palazları 5.5 ayda 22 kg ağırlığına gelmektedir. Bunun yüzde 50'si beyaz, yüzde 50'si kırmızı ettir. Hindi yetiştiriciliğinin gelişmesiyle birlikte hayvancılık sektörü de destek görecektir. Pınar Hindi Yaşar Holding'in tarıma dayalı sanayi dalına kazandırdığı yeni bir iltiktir" dedi.

Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye hindi etinde özel kontenjan verdiğini belirten Arsan, bu proje ile Türkiye'nin et açığının azalmasına, sağlıklı, lezzetli ürünlerle ülkenin döviz çıkışının engellenmesine, toplumun hayvansal protein ihtiyacını karşılamaya alternatif yarattıklarını söyledi.

Özellikle Avrupa ve Amerika'da artan sağlık bilinci ile birlikte, sağlığın ve lezzetin bir arada bulunduğu ürünlerin tercih edildiğini söyleyen Arsan, şöyle devam etti:

"Pınar Hindi diğer et ürünleri ile karşılaştırıldığında daha fazla protein içermektedir ve daha düşük yağ oranına sahiptir. Kolesterol oranı ise yok denecek kadar düşüktür."

Açılış töreninin ardından Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, tesisi gezdi ve Pınar Hindi ürünlerinden tattı.

Çiğ Sütte Kalitenin Önemi

Çiğ sütteki bakteri sayısının azaltılması için sütün sağımdan sonra derhal + 4 dereceye kadar soğutulması zorunludur

21. yüzyıla bir adım kala, çiğ süt kalitesinin önemi süt sanayicilerinden sonra süt üreticileri tarafından da anlaşılmaya başlanmıştır. Çiğ süt kalitesini belirleyen en önemli faktörlerden biri şüphesiz sütteki toplam bakteri sayıdır. Avrupa topluluğu gibi hayvancılıkta ileri ülkelerde çiğ sütteki toplam bakteri sayısı mililitrede 100 bin'in altındayken Avrupalı üreticilerin çoğunun ürettiği sütte toplam bakteri sayısı 10 binin altındadır. Ülkemizde ise ne yazık ki bu seviyeye henüz ulaşamamıştır. Bu sonuca ulaşabilmek için sütün sağlıklı sağılmaz soğutulması +4 °C'ye getiril-

mesi gerekmektedir. Yeni sağılan taze sütte toplam bakteri sayısı çok düşük olduğu halde süt soğutma uygulanmazsa kısa sürede bu bakteriler üreyerek sütün bozulmasına (kesilmesine) neden olurlar. Avrupa ülkeleri yüksek kaliteli çiğ süt üretimini sağım temizliğine gereken önemi verecek ve sütü sağım sonrası derhal soğutarak başarmışlardır.

Ülkemizde çiğ süt kalitesinin artırılması için süt sanayicileri çeşitli çalışmalar yapmışlar fakat bu yeterli olmamıştır. Son zamanlarda üreticilere bu konunun önemi değişik yollarla anlatılarak çiğ süt kalitesi

hakkında üreticiler bilinçlendirilmeye çalışılmaktadır.

1998 yılının ilk günlerinde Göztürk Şirketi tarafından düzenlenen 2 günlük seminerde çiğ süt kalitesi ve süt soğutma teknolojileri anlatıldı. Seminere süt sanayicileri, üretici birlikleri ve kooperatifleri, kaymakamlıklar olmak üzere geniş çaplı bir katılım oldu. Seminere çiğ süt kalitesinin ve sütün soğutulmasının ne derece önemli olduğu vurgulandı. Avrupa'dan çeşitli örnekler verilerek bu ülkelerin çiğ süt kalitesini iyileştirmeyi nasıl başardıkları anlatıldı.

Arıcılar Dikkat

Son yıllarda arıcılar, arı parazit ve hastalıklarına karşı gelişigüzel ilaç kullanmaktadır. Örneğin; varroa paraziti için, bugün dünyada olabildiğince ilaçsız mücadele yapılırken ya da yalnızca hasat sonrası en çok bir ay süre ile ilaç kullanımına izin verilirken, bizde maalesef bu ilaçlı mücadele arıcının aklına geldiği zaman ve gelişigüzel miktarlarda yapılmaktadır. Çoğu kanserojen nitelikli bu ilaçlar (örneğin: fluvinalnet gibi) kaba ve dolayısıyla onu tüketen insana geçmekte, özellikle geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın yaşamını tehdit etmektedir.

Diğer taraftan arılara antibiyotik verilmesi de yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Hiçbir hastalığı olmayan arılara, bir kısım ilaç firmalarının ticari amaçlarına paralel olarak yapılan reklam kampanyaları ile, gereksiz yere antibiyotik verilmektedir. Hatta "ana arıyı daha çok yumurtlatıyor" diye de arıcı yanlış yönlendirilerek antibiyotik kullanımına zorlanmaktadır. Yanlış yönlendirme kimi mantarı hastalıklara karşı antibiyotik kullanımıyla da sürmektedir. Mantar sporları çevre koşullarına çok dayanıklıdır ve toprakta çok uzun süre (20 yıla kadar) yaşayabilmektedir. Bu gibi hastalıklara o an için antifungit ilaç kullanılması bir anlık fayda verebilir. Ancak çevre bulaşık olduğundan, kovana yeniden mantar sporu girerek hastalık yapması kaçınılmazdır. Burada uygulanacak en doğru yol kültürel önlemlerdir. Genç anah, havadar kovanlı (rutubeti düşük), bol arılı ve ağı hafif öne meyilli kovanlarda mantar hastalıkları kendini belli edemezler. Arıcılara bunların öğretilmesi gerekir. Aksi halde çocuklarımızda şimdiden anjin gibi rahatsızlıklarda kendini gösteren, antibiyotiklere cevap vermeme durumu, ileride ciddi rahatsızlıklarda antibiyotik kullanımıyla hiçbir tedavi ilerleme sağlayamama ile de kendini gösterecektir.

Arılarımız tabiatın bahşettiği doğal vitamin kaynağı olan polen kullanımını yerine, arılarına sentetik vitamin premeksleri de vermektedir. 40 - 45 günlük ömrü olan arılara sentetik vitamin verilmesi hiçbir fayda sağlamadığı gibi büyük zaman ve maddi kayıba yol açmaktadır.

Görülüyor ki, arılarımız hala bilgi düzeyleri yönünden tartışılır durumdadır. Ya babadan görme tekniklerle ya da kimi firmaların yaptığı gibi yanlış yönlendirmelerle olası kar marjlarını düşünmektedir. Dünyada sayılı kovan varlığına (3.300.000 kovan ile dünyada 4'üncü) sahip olunmasına karşın bal verimi düşük (17 - 18 kg./kovan / yıl) bir ülke olan Türkiye'de arılarımızın teknik ve ekonomik yönden bilgilendirilmeleri ve güçlendirilmeleri kaçınılmazdır. Özellikle eğitim eksikliği büyük bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Bu doğrultuda üniversiteleri, ilgili kamu kuruluşlarını ve bal ticareti ile uğraşan özel kuruluşları göreve çağırıyoruz. Bal ihracatçısı olan kuruluşumuz, bu doğrultuda üzerine düşecek görevi seve seve yapmaya şimdiden hazırız. Unutulmamalıdır ki, arıcılığımıza yapılan her olumlu katkı, sonuçta tüketici olan bizlere ve özellikle çocuklarımıza yapılmış bir katkı, hatta yatırım olacaktır. Çünkü, sağlıklı bir neslin varlığı, sağlıklı ve dengeli beslenmeden geçer.

Dr. İhsan Lütfü Yalçın
NKM Dış Ticaret ve

Süt Kalitesi ve Meme Sağlığı

Kaliteli süt sadece sağlıklı ineklerden elde edilir.

- Sağlıklı inekler daha fazla üretir.
- Sağlıklı ineklerin meme sağlığı daha iyidir.
- Sağlıklı ineklerin yaşam süresi daha uzundur.
- Sağlıklı ineklerden daha uzun süre süt alınır.
- Dolayısıyla sağlıklı ineklerden daha fazla kazanç elde edilir.
- Sadece sağlıklı inekler kaliteli süt üretirler.
- Unutmamalıyız ki, sağlıklı inekler;

● İneklerin arka bölgeleri ve kuyruk ucundaki tüyler traş edilmelidir. Daha fazla süt sadece standartlara uygun sağım sistemi ve doğru sağım prosedürü ile üretilebilir;

● Doğru sağım sistemine sahip olabilmek için sağım makinenizi aldığınız şirket ile yıllık servis anlaşması imzalayın.

● Sağım makinenizin ve sisteminizin doğru çalıştığından emin olmak için düzenli olarak bakımını yaptırın.

● Sağım öncesi meme başlarını temizleyin ve iyice kurulaştırın.

● Bu, aynı zamanda memelerin u-

yarılmasını ve sütün memeye düşmesini de sağlayacaktır.

● Mutlaka ön sağım uygulayın.

● Sağım başlıklarını her inekin sağımından önce yıkayın.

● Sağım sonrası memeleri keskinlikle dezenfekte edin.

● Sağım iş-

çisinin ellerinin temiz olmasına özen gösterin.

● Sağım sonrası ineklerin 30 dakika ayakta kalmalarını sağlayın.

● Sağım sisteminizi her sağım sonrası derhal temizleyin

● Temizlikte her gün deterjan ve sıcak su kullanın

● Haftada bir kez asitle temizlik yapın

● Sağım sistemindeki lastik kısımları düzenli olarak değiştirin.

● Sağım düzeni dikkat edilmesi gereken önemli noktalardan biridir.

● Sağımhanede sırasıyla;

● Yeni doğum yapanlar

● Yüksek verimliler

● Orta verimliler

● Düşük verimliler

● Mastitisli ve diğer hastalıklı inekler sağlanmalıdır.

● Sağım, süt inekçiliğinde ürünün yani sütün alındığı en önemli aşamalardan biridir. İyi bir sağım için;

● Temiz ineklere

● İyi bir sağımhaneye

● İyi bir sağım makinasına

● İyi bir sağım prosedürüne

● Yetenekli ve tecrübeli sağım işçilerine

● Sağım makinasının düzenli bakımına ihtiyaç vardır.

● Günde 3 kez sağımı mutlaka deneyin. Bu yolla;

● 10% - 15% daha fazla süt

● daha az mastitis

● daha düşük somatik hücre sayısı

● yüksek verimli inekler için daha az stres

● İnekler için daha az sıcak stresi

● Her yönden daha fazla kazanç elde edin

● Kaliteli süt sadece uygun şartlarda saklandığı sürece kalitesini koruyabilir.

● Yüksek kaliteli süt son derece iyi saklanmalıdır.

● En doğrusu, süt soğutma tankında +4 °C'de saklanmalıdır.

● Süt nerede saklanırsa saklansın buralar son derece iyi şekilde temizlenmelidir.

Sağım öncesi ineklere mutlaka ön sağım uygulanmalıdır

Pınar Süt'ten üreticilere dev bir yatırım daha

Pınar Süt, Avrupa'lı bir tarım hayvancılık danışmanlık şirketi ile imzaladığı anlaşma ile sütünü aldığı üreticilerine yepyeni bir hizmet sunmaya hazırlanıyor. Bu anlaşma ile Pınar Süt'ün mevcut veteriner hekim ve ziraat mühendisi kadrosu Avrupa'lı uzmanlarca yurt içi ve yurt dışı profesyonel anlamda çiftlik danışmanı olarak eğitilecekler.

Projenin ilk anlaşmasında Pınar Süt Hayvancılık Geliştirme Departmanı ile Avrupa'lı uzmanların belirledikleri 5 adet pilot çiftlikte 3 hafta süren bir ön çalışma gerçekleştirildi. Çalışma süresince her çiftliğin hayvan besleme programı, süt sağımı, te-

le üreticisine destek olduğunu söyleyen Pınar Süt Genel Müdürü Baydu Venedaroğlu:

"Avrupa'lı tarım hayvancılık danışmanlık şirketiyle yaptığımız anlaşmalar çerçevesinde sütünü aldığımız üreticilerimizde profesyonel anlamda direkt olarak danışmanlık hizmeti vermeye başlayacağız. Bilindiği gibi bir süt çiftliğinde karlılık ancak hayvan besleme, üreme ve çiftlik idaresinin en doğru şartlarda yapılması halinde mümkün olabilir. Hayvancılık Geliştirme Departmanı yurt dışında eğitim alarak profesyonel çiftlik danışmanlığını Türkiye'de uygulayabilecektir. Bu kapsamda, ilk yıl

bu hizmet, İzmir ve yakın bölgede bulunan yaklaşık 250 çiftliğe uygulanacaktır. Proje gelecekte tüm süt aldığımız bölgelerdeki çiftliklere yayılacaktır.

Bizim bu projedeki amacımız üreticilerimizin daha fazla ve kaliteli sütü daha ucuzca üretmelerini sağlayarak işletmelerinin karlı-

lığını arttırmak, kısacası üreticiye para kazandırmaktır. Bunların yanında, çiftlik danışmanı olarak eğitilecek personelimiz sadece alacakları eğitimle sınırlı kalmayacaklar, yurt dışında sürekli bağlantıda olduğumuz enstitüler, üniversiteler ve bilim kuruluşları aracılığı ile hayvancılıktaki en son yeniliklerden anında haberdar olarak ve bu bilgileri doğrudan üreticilerimize aktaracak ve çiftliklerdeki gelişmelerin devamlılığını sağlayacaklardır" diye konuştu. Projenin ilk aşamasına katılan çiftlik sahipleri Pınar Süt'ün bu son hizmetiyle, hayvanların süt veriminde belirgin bir artış olduğunu belirttiler. Üreticiler, uzmanların hazırladıkları yeni yem rasyonlarıyla hayvanlardan daha ucuz ve daha etkili beslemeyle daha fazla ürün aldıklarını ifade ettiler.

- İyi beslenmek
- İyi barındırılmak
- İyi sağlanmak
- ve daha fazla süt üretebilmek için HER SENE BİR YAVRU vermek isterler.

Bir süt çiftliğinde denge zorunludur;

● Hayvan besleme, barındırma, sağım ve üreme arasında DENGE zorunludur.

● İyi bir denge ineklerin daha fazla ve en iyi kalitede süt vermelerini sağlar.

● En kaliteli süt hem inek hem de üretici için en iyisidir.

● En iyi süt kaliteli sütte.

● Kaliteli süt temizdir.

● Kaliteli süt, sağım sonrası sü-

zümüştür.

● Kaliteli sütte toplam bakteri (mikrop) sayısı düşüktür.

● Kaliteli sütte somatik hücre sayısı düşüktür.

● Kaliteli süt çocuklarımıza da içirebileceğimiz sütte.

Süt hayvancılığında barındırma ve hijyen (temizlik) son derece önemlidir.

● İnekler kaliteli ve bol süt üretebilmek için temizliğe ihtiyaç duyarlar.

● İnekler dinlenmek için rahat bir yer tercih ederler.

● Rahat bir yer temiz ve kuru olmalıdır.

● Yataklıklar modern ineğe uyacak şekilde yapılmalıdır.

Yataklıklar doğru yapılmazsa inekler buralarda yatmak istemezler. Doğru bir yataklığın,

● genişliği 110-120 cm

● uzunluk 240 cm olmalıdır.

● yataklıklar temiz ve kuru olmalıdır.

● dolaşma yerleride en az yataklıklar kadar temiz ve kuru olmalıdır.

İneklerin temizliğine yeteri kadar önem verildiği takdirde daha bol ve kaliteli süt üretme şansı elde edilir;

● İneklerin memelerindeki tüyler düzenli olarak traş edilmelidir.

Süt ineklerinde kuru dönem tedavisi

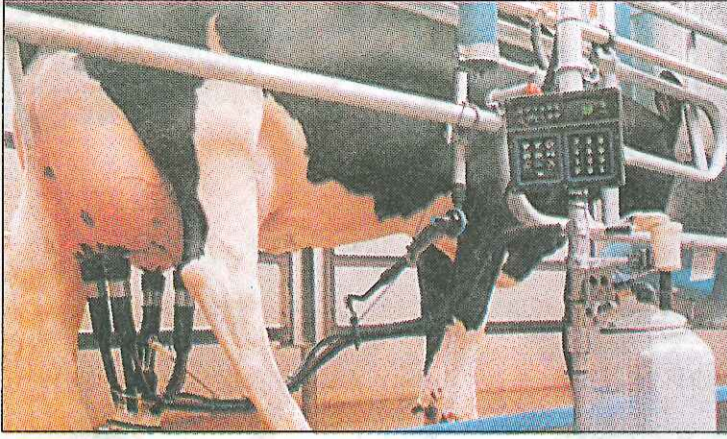
Gizli seyreden meme hastalıklarının en etkin tedavisi kuru dönemde yapılır

Kuru Dönem Tedavisinin Rolü:

Kuru dönem tedavisi, laktasyonun son sağımından hemen sonra meme içine uygun bir antibiyotik verilmesidir. Kuru dönem tedavisi ile memedeki mevcut enfeksiyonun (hastalığın) sayısı azaltılır ve kuru dönemin ilk haftalarında oluşabilecek yeni enfeksiyonların (hastalıkların) önüne geçilir. Etkili bir mastitis kontrol programının diğer önemli unsurları, uygun sağım prosedürü, doğru işleyen süt sağım ekipmanı, sağım aralarında uygun meme temizliğinin sağlanması, kronik (süre gelen) mastitisli hayvanların sürüden çıkarılması ve klinik mastitis vakalarının güncel kayıtlarının tutulmasıdır.

Subklinik mastitis (gizli mastitis) en etkili tedavi edildiği zaman kuru dönemdir. Kuru dönem tedavisi laktasyondaki (sağmal dönem) tedaviye oranla şu avantajlara sahiptir:

1. Sağmal dönemdeki tedaviye kıyasla kuru dönemde ulaşılan iyileşme oranı daha yüksektir.
2. Daha yüksek dozda antibiyotik daha güvenli olarak uygulanabilir.
3. Memede antibiyotik kalma süresi daha uzundur.

4. Kuru dönemde oluşabilecek yeni enfeksiyon sayısı azaltılır.

5. Bir sonraki sağmal döneme girmeden önce mastitis ve sağım sonucu bozulmuş olan meme dokusu yeniden canlandırılır.

6. Bir sonraki sağmal döneme girmeden önce oluşabilecek klinik mastitis vakaları azaltılabilir.

7. Süte antibiyotik bulaşma riski azaltılır.

Avrupa ve Amerika'daki üreticilerin çoğu kuruya çıkardıkları tüm ineklerine kuru dönem tedavisi uygula-

lamaktadırlar. Bu, sürüdeki tüm mastitis vakalarına ulaşma açısından son derece etkili bir yöntemdir. Bunun yanında yapılan çalışmalar, kuruya çıkan her ineye kuru dönem tedavisi uygulanmasının çiftçinin elde ettiği avantajlar açısından da daha ekonomik olduğunu göstermiştir. Antibiyotik meme başına uygulanmasından önce memelerin uygun şekilde temizlenmesi son derece önemlidir. Aksi takdirde meme ve meme başı derisindeki mevcut bakterilerin (mikropların) meme içine girmesini

sağlayarak tedavisi çok güç ve pahalı hastalıkların oluşmasına neden olabilir. Bunun için ineklerinize kuru dönem tedavisi yaptırırken bölgedeki veteriner hekime danışmayı unutmayın.

İnekleri kuruya çıkarma yöntemleri: Yüksek verimli ineklerin tahmini kuruya çıkarma tarihinden 2 hafta önce konsantre (kesif) yemle besleme durdurulmalıdır. Çevredeki değişikliklerde süt veriminin azaltılmasına yardımcı olur. Laktasyonun son sağımından hemen sonra meme

içine kuru dönem antibiyotiklerinin verilmesinin ardından sağımın aniden kesilmesi tavsiye edilmektedir. Kuru dönemin ilk iki haftası memelerin küçülüp küçülmediğini anlamak için inekler dikkatli şekilde gözlemlenmelidir. Meme loblarında şişme varsa bunlar mastitis açısından incelenmelidir.

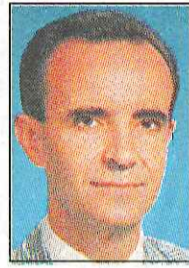
Yapılan araştırmalar kuru dönemde meme içi antibiyotik uygulamasının tek sefer uygulanmasının yeterli ve güvenli olduğunu göstermektedir.

Kuru dönemin erken ve geç dönemlerinde yeni meme enfeksiyonlarının (hastalıklarının) riski çok yüksektir. Bu dönemde memeler sağladıkları için meme kanalında biriken hastalık etkenleri meme dışına atılamazlar. Bu olay yeni meme hastalıklarına yol açabilir. Yeni meme hastalığı sayısı meme başı sonundaki bakterilerin (mikropların) sayısıyla ilişkilidir. Bu yüzden kuru dönemde ineklerin barındıkları yerler ve yataklıklar daima kuru ve temiz tutulmalıdır. Kuru dönem tedavisi oluşabilecek meme hastalıklarının önlenmesinde çok etkili ve akılcı bir yöntem olacaktır.

AB'den et ithalatı yapılması halinde hayvancılık sektörümüz ve halk sağlığımız

Halkımızın beslenmesinde çok önemli bir yere sahip olan hayvancılık sektörümüzün geliştirilebilmesi için bugüne kadar çok sayıda projeler yapıldı. Fakat her projenin sonunda ortaya çıkan kısır döngüden bir türlü kurtulma imkanı olmamıştır. 64 milyon insanımızın sağlıklı yaşam sürdürmesi ancak hayvansal protein tüketimiyle mümkündür. Fakat bugün ülkemizde insanların günlük gıda tüketiminin % 12'sini hayvansal orijinli gıdalar oluştururken, bu rakam gelişmiş ülkelerde % 35'lere çıkabilmektedir. Ülkemizde kötü beslenme ve yeterli hayvansal orijinli gıda tüketilmemesi nedeniyle zeka gelişmesini düzeltemeyecek şekilde bozulduğu, ileriki yaşlarda bu tip bozuklukların eğitimlerini zorlaştırdığı, ilköğretim seviyesindeki çocukların yetersiz beslenmeden dolayı öğretmenlerini dinleyemedikleri ve öğrenme yeteneklerinin çok düşük olduğu uzmanlarca ortaya çıkarılmış bulunmaktadır.

İnsanlarımızın beslenme ile ilgili durumları bu şekilde iken, ülkemizin imkanları olmasına rağmen uzun vadeli kalıcı politikalar yerine çözüm kısa vadede siyasi rant kazandıracak şekilde et ve canlı hayvan ithalatı ile sağlanmağa çalışılmıştır. Ülkemiz yurt dışına milyarlarca dolar borcu olan ve bütçe açığını IMF'den aldığı borç kredilerle kapatan bir durumda iken et ve hayvan ithalatı için döviz harcanması savurganlıktan başka bir şey değildir. Tüm bu olumsuzlukların yanında 25 Nisan 1997 tarihinde Dış Ticaret Müsteşarlığı ile AB (Avrupa Birliği) arasında yapılan anlaşma yıllar önce Osmanlı İmparatorluğunun son döneminde imzalanan Fransız Kapütülasyonlarını anımsatmaktadır. Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına o dönemin siyaset ve politikacılarını memnun edebilmek, halkın gözü önünde oy rantını sağlayabilmek için AB'de girmeden, hayvancılık sektöründe gerekli alt yapı hazırlıkları yapılmadan Gümrük Birliği Antlaşmasının imzalanması sonucunda ilk etapta 1900 ton donmuş et, 4000 ton süt tozu, 3000 ton Süt Ürünleri (tereyağı ve krema v.s.) ve sınırsız Et ve Kemik Unu ithalatı ile karşı karşıya bırakılmıştır. Toplulukla yapılan bu anlaşma ile verilen haklardan geriye dönülmesi mümkün olmadığından

Adnan SERPEN
Veteriner Hekim
Tarım ve
Köyişleri
Bakanlığı
İl Müdürlüğü
MANİSA

bu konuda ülkemiz kota vermek mecburiyetindedir. Kota oyunun ilk adımı olup zaman içinde AB'gi şu anda ülkemize AB'gi üyeliği için nasıl çifte standart ağır şartlar öne sürüyor ise kotanın yükseltilmesi için baskı yapacaktır. Verilen tavizlerle halen AB'nin elinde üretim fazlası bulunan ve özellikle BSE" Deli Dana krizinin ardından topluluk menşeli ete karşı tüm kamuoyunda oluşan olumsuz etki nedeniyle açmaza giren AB et ve süt sektörüne Türkiye gibi bir ülkede kapı açılmasıdır. Ülkemiz hayvancılık sektörünü ilgilendiren de budur.

Bugüne kadar hayvancılığın kurtuluşunu ithalatta arayan zihniyetler Türkiye'de birçok kişiyi ithalat zengini yaparken son olarak Türk Hayvancılık Sektörünün ve Yetiştiricilerinin idam fermanını bu antlaşmalarla imzalamışlardır. Her ne kadar bugün ithalat geçici olarak durduruldu ise de yapılan bu anlaşma gereği ithalat başlatılmak zorunda kalacaktır. Çünkü antlaşma gereği belirtilen kotalarda ülkemizin AB'den ithalatı yapmaması gerekçesiz aktsatması halinde oldukça yüksek tazminat ödemek zorunda kalabilecektir. Bu nedenle durum oldukça vahim ve düşündürücüdür. Tüm Avrupa ve ABD 2. Dünya Savaşında bu yana, savaş sırasında yaşadıkları acıktan ders alarak 50 yıldan beri hayvancılık sektörlerini sistemli bir şekilde sübvans etmektedirler. Oluşturdukları tutarlı politikalar sonucunda bugünkü iktisadi düzeye ulaşmış bulunmaktadır. Bunun temelinde kendi ülkelerindeki insanların beslenmelerinde, beslenmenin temelini oluşturan sağlıklı, ucuz et, süt, peynir, tereyağı ve yumurtanın teminini sağlanarak halkın sağlığının korunmasında çok önemli bir yeri olan

beslenme standartlarının oturtulması ilkesi yatmaktadır. Oysa ülkemizde halkımızın sağlığı bu mantık yerine hasta insanların tedavisine yönelik hizmetler ön planda tutularak korunmağa çalışıldığından Emekli Sandığı, SSK ve Bağkur gibi Sosyal Güvenlik kuruluşları dünya standartlarının çok çok üstünde tedavi için ödedikleri paralar yüzünden adeta iflas noktasına gelmişler; Sosyal Güvenlik alanında yeni yatırımlar yapamaz hale gelmişlerdir. Bugün IMF'nin direktmesi doğrultusunda emeklilik yaşı yükseltilebile beslenmeye bağlı sağlık sorunlarının meydana getirdiği parasal kayıplar göz ardı edilmemesi gereken çok önemli bir konudur. Bu sorunun çözümünde Hayvancılık sektörünün sorunlarının çözümünde, halkımızın ucuz, bol, sağlıklı beslenme geçmiş yıllardaki bir araştırmada ABD'de inek başına 1.400 (USD) sübvansiyon yapıldığı, bu meblağın az gelişmiş ülkelerde kişi başına düşen gayri safi hasılaya denk olduğunu görmüşler bunu açıklayıp açıklamakta tereddüte düşmüşlerdir. ABD bugün halkına bu imkanı sağlayabilmek için Avrupa ile kıyasıya savaşmaktadır. Bu savaşta BSE (Deli Dana) Hastalığı en önemli unsuru oluşturmaktadır. Bugün BSE Hastalığı nedeniyle Hayvancılığın bitme noktasına gelen İngiltere ve BSE'den etkilenen diğer Avrupa Ülkeleri çiftçisinin, yetiştiricisinin zararını karşılayabilmek için her yola başvurmakta. BSE'den şüpheli et ve süt tozlarını, kemik unlarını stoklayarak az gelişmiş ülkelere veya bizim gibi AB'ye yeni üyeliğe kabul edilecek ülkelere çeşitli bahanelerle satarak telafi etme planları yapmaktadırlar. Avrupa elindeki çok geniş olanaklara rağmen

men bugün bu hastalıkla baş ettiğini söylemek biraz fazla iyimserlik olur. Çok sıkı önlemlere rağmen BSE Hastalığı ilk çıkış yeri olan İngiltere'den diğer Avrupa ülkelerine yayılmıştır. Bu nedenle şu anda geçici bir süre için ithalatı durdurulan hayvansal ürünlerin ileride ithal edilmesi halinde bu hastalığın ülkemize girip giremeyeceğini hiç kimsenin garanti etmesi mümkün değildir. Girmesi halinde ülkemiz için bedeli çok ağır olacaktır. Bugün ithalat ile giren hastalıkların bedelini ülkemiz çok ağır ödemektedir.

Tüm buraya kadar yaptığımız açıklamalar göz önüne alınarak Gümrük Birliği çerçevesinde ithal edilmesi mecburiyeti gündeme gelmiş olan Et, Süt Tozu, Et Kemik Unu, Tereyağı ve Krema gibi ürünlerin ithalatının durdurulabilmesi için ne gerekiyorsa yapılmalıdır. Bu ürünlerin ülkemize girmesi halinde tüketicilerin ve yetiştiricilerin uyarılması ve bilinçlendirilmesi açısından sivil toplum örgütlerine büyük görev düşmektedir. Böylece bu ürünlerin ülkemizde tüketilmesinin önlenmesi en isabetli yol olacaktır. Bu olumsuzluklar karşısında hayvancılığımızın korunması, dışa bağımlılığının azaltılması ve gelişmesi halkımızın beslenmesi yanında, gelir seviyesinin yükseltilmesi bakımından da büyük önem taşımaktadır. Ülkemiz hayvansal besin maddeleri tüketimi yönünden üzerinde önemli durulması gereken önemli bir sağlık sorunu olup bugün et; politik ekonomiden, beslenme problemlerine kadar her kademe ve sosyal kesimdeki, baskılı etkisi herhangi bir gıda maddesi veya meta ile ölçülemeyecek kadar değerli olan bir mal olduğu unutmamalıyız.

LİTERATÜR:

- 1-Tarım Bakanlığı Et Üretimini Geliştirme Projesi (1967 - 1997)
- 2-BAŞDURAK,M (1968) Doğu Anadolu kalkınmasında Et Endüstrisinin önemi. Türk Veteriner Hekimler Derneği Dergisi, Şubat - 1968, Sayı: 2, Cilt: 38
- 3-TÜRKOĞLU,A (1979) Gıda Maddeleri, Kitap:1 (İktisadi Coğrafya) İ.Ü.Yayın No:2563, İktisat Fakültesi Yayın No:438-İSTANBUL
- 4-Gizli alık çekiyoruz.16.7.1988 tarihli Tercüman Gazetesi
- 5-NAZIL,B (1997) Türkiye'de Besleme sorunları Marmara'da Tarım Sayı:69
- 6-Hayvancılık Raporu (1997) SETBİR-İSTANBUL

Süt ineklerinin içtiği sular en az yılda bir kez test edilmelidir

Sağlıklı bir sürüye sahip olmak için su kalitesine gereken önem verilmelidir

Süt İnekleri İçin Su Kalitesi

Tüm süt ineklerinin gereksinim duydukları 5 temel madde, enerji, proteinler mineraller, vitaminler ve sudur. Su, bu 5 temel madde içinde en önemli olanıdır. Su hayvan vücudunda normal kan hacmini ayarlar, organ ve dokuların normal fonksiyonlarını sürdürmelerini sağlar, besinlerin sindirilmesi ve barsaklardan emilimlerine yardımcı olur ve rumenin (işkembe) fonksiyonlarının düzenli olmasında önemli rol oynar. İneklerin günlük su tüketimi, ineğin yaşına, çevre ısısına, mevcut suyun miktar ve kalitesine, ve hayvanın aldığı rasyona göre değişir. İneklerin günlük tüketmeleri gereken su miktarları Tablo 1 de verilmiştir.

Hayvan	Yaş (ay)	Su miktarı
Holstein buzağı	1	5-7.5 lt
Holstein buzağı	3	7.5-10.5 lt
Holstein düve	5	14-17 lt
Holstein düve	15-18	22-26 lt
Holstein düve	18-24	27-35.5 lt
Holstein, Montofon İnek	50	89-100 lt
Jersey inek	35	48-57 lt
Kurudaki inek	Gebeliğin son 1/3'ü	33-48 lt

Unutulmamalı ki sağlam bir ineğin günlük ürettiği her 1 lt süt için 15 - 19 lt su (yemlerin içerdiği su dahil) tüketmesi gerekmektedir.

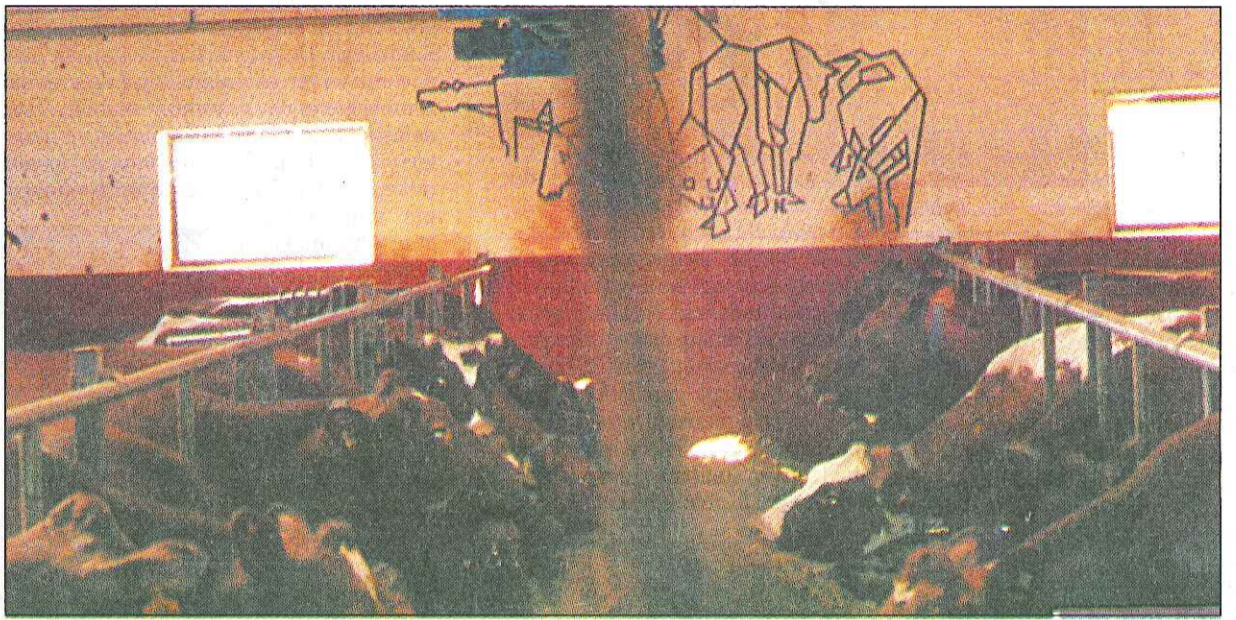
İneklerin önünde yeterli miktarda su bulunması, gereksinimleri kadar su içtiklerini garantilemez. Bunu sağlamak için su sistemin ve suluklarının uygun temizliği ve kontrolü rutin olarak yapılmalıdır.

Sağmal hayvanların günlük su tüketimi çok fazla olduğu için genç hayvanlara ve kurudaki ineklere oranla su kalitesine çok fazla duyarlıdır. Bunun yanında sağlıklı bir sürüye sahip olabilmek için su kalitesine gereken önemin verilmesi çok önemli bir zorunluluktur.

Tüm süt ineği sürüleri için yılda en az bir kez (tercihen daha fazla) su kalitesinin test edilmesi gerekmektedir. Bu teste en azından suyun asitliği (pH), nitrat ve nitritler, toplam bakteri ve koliformlar sayısı kontrol edilmelidir. Bunların sınırları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Süt inekleri için su kalitesi	
Test edilen	Ortalama değer
Asitlik (pH)	6.5-7.5
	ppm
Nitrat (NO3)	0-10
Nitrit (NO2)	0-0.1
Kalsiyum	0-43
Magnezyum	0-24
Sodyum	0-3
Toplam bakteri/ml	-
Toplam koliform (100 ml)	<1
* Fecal koliform (100 ml)	<1
* Fecal streptococ (100 ml)	<1a

● Eğer fecal koliform sayısı streptococ koliform sayısından fazla ise suya insan atığının karıştığından, eğer streptococ sayısı fecal koliform sayısından fazla ise suya hayvan atığının karıştığından şüphe edilmelidir. Sonuç olarak, su, süt ineklerinin ihtiyaç duydukları en önemli maddedir. İneklere yeterli miktarda yüksek kaliteli su sağlamak, sürü sağlığını geliştirilmesinin yanında verimliliği de artırır. Uygun olmayan su kalitesi kolaylıkla düzeltilebilir fakat bunun için profesyonel tavsiyeye gerek vardır.

Hayvan Beslemede Vitaminlerin Hayati Rolü

Klasik olarak, vitaminler vücudun normal gelişimi ve fonksiyonunu sürdürebilmeleri için gereksinim duyduğu organik bileşiklerdir. Genelde vücut tarafından sentezlenemezler (üretilmezler) veya yetersiz miktarda üretilirler ve temel olarak yemlerle alınır. Protein, karbonhidrat ve yağ gibi büyük besin maddeleriyle karşılaştırıldığında, vitaminler yemlerde çok az miktarlarda bulunurlar.

Hayvan beslemede, şu anda 15 tane madde vitamin olarak tanınmaktadır. Vitaminler her birinin vücutta özel görevleri vardır ve bu olay vitaminleri benzersiz ve vücut için zaruri kılar. Ek olarak bunların dışında, 4 tane daha bileşenin vitamin benzeri fonksiyonları olduğu bilinmektedir.

Günümüzde intensif (yoğun) hayvancılık bir çok ülkede yüksek standartlara sahip ekipman ve hayvan barınakları ile, etkili bir şekilde, bilimsel temele dayalı hayvan besleme kural alınarak yapılmaktadır. Verimlilikte en önemli gelişmelere kaliteli yemle ulaşılmıştır. Yemdeki ana maddelerin dışında vitaminlerin özel ve seçici kullanımı yukarıda bahsedilen sonuçlara ulaşmada kesin bir rol oynamıştır. Vitaminlerin günlük sadece bir kaç miligramı bile, besin maddelerinin vücutta en uygun şekilde değerlendirilmesi için gereklidir.

Vücutta, proteinlerin, yağların oluşturulması, karbonhidratların parçalanması, hormonların oluşması,

kemik ve kıvırdak oluşumu gibi vücudun yapı bileşenlerinin yapılması gibi en temel işlemler, sadece vitaminlerin varlığına bağlıdır. Bunların yanında, vitaminler vücutta enerjinin oluşmasında rol oynarlar. Bununla beraber, vitaminler en uygun büyüme ve üremeyi kolaylaştırırlar. Tüm bunların üzerinde, vitaminler, hayvanların sağlıklarını ve bağışıklıklarını (hastalıklardan korunma sistemlerini) desteklerler.

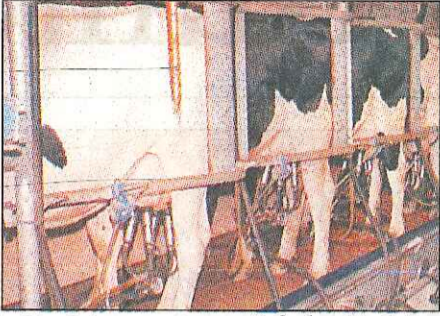
Tüm bu özellikler, uygun şartlar ortadan kalktığında veya çevre şartları bozulduğunda daha da fazla önem kazanırlar. Hayvanlar stres altında hastalıklara ve parazitlere karşı daha duyarlıdır; üreme bozuklukları daha sık oluşur ki vitaminlerin yararları burada daha fazla önem kazanır. Kısaca vitaminlerin hayvan beslemede akıllı ve etkin kullanımı hayvancılıkta karlılık açısından son derece önemlidir.

Belli Başlı Vitaminlerin Fonksiyonları

Vitamin türü	Kaynağı	Görevi
Vit A	balık karaciğer yağı, tüm sütte	sağlığın korunması, üremenin gelişimi
Pro-vit A	yeşil kaba yem	üremenin düzenlenmesi, hastalıklardan korunma
Vit D	balık karaciğer yağı, tüm sütte	Kalsiyum/Fosfor metabolizmasının düzenlenmesi
Vit E	yeşil kaba yem (tahıl, yağlı tohum)	vücuttaki hücrelerin yaşlanmaları önler, büyüme ve üreme için
Vit K	yeşil kaba yem	proteinlerin yapılması, kanın pıhtılaşması
Vit B1	tahıl, yağlı tohum	karbonhidrat metabolizması
Vit B2	süt ürünleri, maya	protein ve yağ metabolizması
vit B6	tahıl, yağlı tohum, maya	protein, yağ karbonhidrat metabolizması
Vit B12	balık unu ve et unu, süt ürünleri	protein metabolizması, kan yapılması
Vit C	yeşil ot, patates	hastalık ve strese direnç, hormon yapımı

Günde 3 kez sağımın faydaları

Geçtiğimiz günlerde, Amerika Birleşik Devletleri'nde Florida Üniversitesinde 8 sürüde 4.293 Holstein ineğinde ve 6 sürüde 2.143 Jersey ineğinde yapılan günde 3 kez sağım denemesinin sonuçları açıklandı. Bu araştırmaya göre, günde 2 kez yapılan sağımla karşılaştırıldığında günde 3 kez sağılan Holstein ineklerinde 305 günde (1 laktasyon) süt verimini % 17,3 oranında, diğer bir deyişle yaklaşık bir laktasyonda 1.250 litre arttığı tespit edilmiştir. Günde 3 kez sağımda, süttteki yağ oranının Holstein ineklerinde % 12 arttığı belirtilmiştir. Aynı araştırmaya göre, günde 3 kez sağılan Jersey ineklerinde 305 günde (1 laktasyon) süt verimini % 6,3 oranında diğer bir deyişle yaklaşık bir laktasyonda 300 litre arttığı tespit edilmiştir. Günde 3 kez sağımda, süttteki yağ oranının Jersey tipi inekler-

de % 6 arttığı belirtilmiştir.

Süt ineklerinde günde 3 kez yapılan sağımın yukarıda belirtilen faydalarının yanında, mastitis vakalarının bu tip ineklerde normalin oldukça altında olduğu belirtilmektedir. Bu durum şu şekilde açıklanmaktadır; iki sağım arasında ineğin memesinde biriken sütle beraber, bir takım bakterilerde (mikroplar) burada çoğalma olanağı bulunmaktadır. Bu bakterilerin memede kalma süreleri uzadıkça bir meme hastalığına yol açma riskleride aynı oranda artmaktadır. Sağım anında ise bu bakteriler, sağılan sütle birlikte dışarı atılmaktadırlar. Dolayısıyla günde 2 sağım yerine 3 sağım yapıldığı takdirde bakterilerin memede kalma süreside azalacak ve böylece meme hastalıklarının (mastitis) oluşma olasılığında aynı ölçüde azalacaktır.

Buzağılarda Sıvı Kaybı (Dehidrasyon)

Buzağılarda, vücut sıvılarının aşırı kaybı ani gelişen ishallerde görülür (akut diyare). Buzağının hayatını en kısa zamanda kurtarabilmek için, yetiştiriciler sıvı kaybının derecesine, şiddetli bir hastalığın başlangıcının ilk 36 saatleri içinde karar vermek zorundadırlar. Sıvı kaybetmiş olan buzağı iki sebepten ötürü hastadır: Enfeksiyon

ve sıvı kaybı. Bu her iki durum 24 - 48 saat içerisinde giderilmelidir. Aksi durumda ölümlerle sonuçlanacaktır.

Sıvı kaybı ani ishal esnasında oluşur çünkü sıvı ve besin maddeleri ishal ve idrarla birlikte vücuttan atılırken artan barsak hareketlerinden ötürü bunların vücut tarafından emilimleri azalır, sonuçta buzağı ağızdan ölüme sürüklenir. Normal, sağlıklı bir buzağıda su ve

besin maddeleri barsaklarda "mikrovillus" denilen parmaklı oluşumlar tarafından kolaylıkla emilmeleri sağlanır. Böylece besin maddeleri normal gelişim ve büyüme için vücudun her bölgesine iletilmiş olurlar. Buzağı mikrobiyal bir nedenden ötürü ishal olduğu zaman, ishale neden olan bakteri (mikrop) ile süt şekeri bir çeşit reaksiyona yol açarak yukarıda bahsedilen parmaklı oluşumların yıkımına neden olurlar. Sonuç olarak besin maddelerinin ve suyun barsaklardan emilip bunların kana geçişi ve vücut dokularına ulaştırılması ciddi derecede azalır.

İshalin ilk bulguları farkedilmez farkedilmez vakit geçirmeden veteriner hekime başvurulmalıdır. Dehidrasyon, ishal (diyare) probleminin kaynaklarıdır. Bazı bilim adamları, süt ishalinden etkilenen buzağının en iyi tedavi şeklinin, ishalin ilk bulgularında, günde 2 kez, süte 1/2 - 1 çay kaşığı soda ve tuz ilave etmek olduğunu belirttiler. Eğer herhangi bir ilerleme kaydedilemezse, veteriner hekimin uygun gördüğü bir medikal (tıbbi) tedaviye derhal başlamak gerekmektedir.

Süt ineklerinde Ayak Bakımı

Bir süt ineği, sağlıklı olduğu ve kendini rahat hissettiği sürece kendinden beklenen en iyi verimi verebilir. Sağlıklı bir inek yeterli miktarda yem tüketirse, yüksek miktarda süt verip iyi bir dölvörimine sahip olabilir. İneğin ayak sağlığı genel sağlık durumunun belirlenmesinde son derece önemlidir. Süt inekleri herhangi bir problem olmaksızın kolaylıkla yürüyebilmelidirler. Günümüzde, ayak sağlığının korunmasında doğru bir tekniğin uygulanması bir zorunluluktur. Bundan ötürü, yetiştiriciler, sürülerinde oluşan topallıkların sıklığını önlemek zorundadırlar.

Yapılan bir çok araştırma, doğru ayak bakımında üreticilerin önemli miktarda para tasarruf ettiklerini göstermiştir. Topallıkların önüne geçmek daha az veteriner hekim masrafı, sürüden daha az ineğin elden çıkarılması ve dolayısıyla daha fazla süt verimi anlamına gelmektedir.

Ayak hastalıklarıyla en güzel mücadele, hastalığa neden olan faktörlerin ortadan kaldırılmasıyla yapılabilir.

Koruyucu yöntemler:

1. Hijyenik (temiz) barındırma

Ayak hastalıkları ve topallık tüm barındırma şekillerinde oluşabilir. Bununla beraber, oluşma sıklığı ve hastalığın şiddeti çiftlikte farklılık gösterir. Bu farklılığın en önemli nedeni çiftlikte temizliktir. Doğru ve iyi hijyen ancak barnakların devamlı ve gerçek anlamda yapılan temizliği ve dezenfeksiyonuyla mümkün olabilir. Hayvanların dolaştığı zeminlerin kuru olması ve hem daha kolay yürümelerini hem de daha az topallığın oluşmasını sağlar. Barnakların kuru olmasının avantajı, zeminin kaygan olmaması ve kuru ortamda hastalıklara neden olan bakterilerin (mikropların) yaşamasının çok güç olmasıdır.

Kurak ve sıcak iklimli bölgelerdeki süt ineklerinde daha az topallık oluşur. Toprak zeminli çiftliklerde suyun akmasına olanak sağlayarak zeminde çamur oluşmasını engelleyecek hafif bir eğimin olmasında yarar vardır.

2. Beslenme

Ayak hastalıklarının, sindirim sistemi, üreme sistemi ve memelerdeki bozukluklarla yakın ilişkisi vardır. Bu sistemlerdeki bozukluk beslenme şekli ile etkilenmektedir. Sonuç olarak tüketilen yemin miktarı ve rasyonun içeriğinin ayak sağlığı üzerinde önemli etkileri vardır. Ayak hastalıkları özellikle, doğumdan bir kaç gün önceden doğum sonrası bir iki haftaya kadar oluşur. Bu dönemde, ineğin konsantre (kesif) yem tüketiminde hızlı bir artış varken kaba yem tüketiminde çoğu kez bir azalma olur. Bu olay rumen asidozuna (işkembe içeriğinin asitlenmesi) neden olur ki topallıkların oluşmasında çok önemli bir rol oynadığı düşünülmektedir. Ayak hastalıklarının en doğru kontrolü ineğin protein ve enerji gereksinimleri göz önünde bulundurularak hazırlanacak dengeli bir yem rasyonuyla mümkündür. Yemlemede ani günlük değişikliklerden daima kaçınılmalıdır. İneğin sağlığıyla ilgili hayvan beslemedeki temel noktalar şunlardır;

● Kuru dönemde çok az veya hiç konsantre (kesif) yem vermemek,

● Her zaman yeterli miktarda iyi kaliteli kaba yem bulundurmak

● Doğum sonrası ineğe verilen kaba yemi kademeli olarak artırmak.

Bir takım ayak hastalıklarından korunmada (interdigital flegmon) içine çinko ilave edilmiş dengeli mineral karışımlarının hayvanlara verilmesinin faydalı olduğu düşünülmektedir. Çinko derinin direncini artırarak hastalık etkenlerinin deriye tutunmalarını engeller. Çinko aynı zamanda bir hastalık durumunda derinin iyileşme kabiliyetini artırır.

3. Düzenli tırnak kesimi.

Topallık aşırı tırnak büyümesine bağlı olarak bu tırnağa anormal yük binmesi sonucu oluşur. Aşırı tırnak büyümesi olduğunda ineklerin tırnaklarının kesilmesi gerekmektedir. Tırnak kesiminin amacı düzgün tırnak yapısını tekrar oluşturarak tırnağın yük binen yüzeyinin normal fonksiyon yapar hale getirebilmektir. Topallıkların çoğu erken laktasyon döneminde olduğundan inekler kuruya çıkarıldıkları dönemde tırnakların kontrolü ve kesimi yapılırsa ineklerde topallığı daha kolay önlenmiş olur. İntensif (yoğun) hayvancılığın yapıldığı yerlerde, sürüdeki ineklerin tümünün yılda 2 kez rutin olarak tırnaklarının kesilmesi önerilmektedir. Tırnak kesiminin düzenli olarak yapıldığı yerlerde yapılan işletmelerde tüm işler daha kolay hale gelecektir.

Tırnak kesimi kitaptan okuyarak öğrenilecek bir uygulama değildir. Bunun için kesinlikle pratik ve bilimsel bir eğitim alınması gereklidir.

4. Ayak banyosu

Ayak banyosu, ayak hastalıklarının önlenmesinde düzenli olarak uygulanan hijyenik bir işlemdir. Ayak banyosunun yapılacağı yerin standart ölçüleri; 75 cm genişliğinde, 35 metre uzunluğunda ve 15 cm derinliğinde olmalıdır. İneklerin kaymasını engellemek için taban hafif pürüzlü olmalıdır. Ayak banyosunu sağımhanenin girişine yaptırmak daha uygundur. Çünkü kimyasal maddeler sağımhanedeki metal ekipmanları çürütmektedir.

En uygun, ayak banyosu için doğru çözelti 100 litre suya 3 - 5 litre ticari formalin karıştırılarak hazırlanır. Ayak banyosundaki çözeltinin ısı 15 °C'nin altına düşüğünde daha az etkili olduğunu bilmek gerekir. Formalin yerine bakır sülfatta kullanılabilir.

Ayak banyosunda en tatmin edici sonuçlar, hayvanların ayaklarına banyo uygulandıktan sonra yarım saate yakın bir süre kuru bir yerde bekletilerek sağlanmıştır. Çünkü bu süre esnasında formalin en uygun şekilde etki edecektir. Hayvan sayısına bağlı olarak her hazırlanan ayak banyosu 2 - 5 günden fazla kullanılmamalıdır. Bu süreden sonra banyo etkinliğini yitirecektir. Eğer banyo zamanından önce aşırı derecede kirlenirse, bu süreyi beklemeksizin yenisi hazırlanmalıdır.

5.İslah

İneklerde ayak hastalıklarına duyarlılığı mümkün olduğunca azaltabilmek için ineklerde uygun seleksiyon (seçim) özelliklerini bilmek gerekir. Bu özelliklerin anne babadan sonraki nesillere aktarılabilmesi mümkün olduğunca yüksek olması gerekmektedir. Dolayısıyla suni tohumlamada kullanılan dondurulmuş spermaların (tohum) projeni testinden geçmiş, ispatlanmış damızlık boğalara ait olması gerekmektedir. Özellikle yavrularında ayak yapısını geliştiren boğaların spermalarının (tohum) seçilmesi tavsiye edilmektedir.

Sonuç olarak, ineklerde sağlam bacak ve ayak yapısı sağlıklı süt ineklerine sahip olabilmek için zorunluluktur. Bundan ötürü, ayak hastalıklarının mümkün olduğunca önüne geçmek gerekmektedir. Doğru ayak bakımıyla topallıklar sütlükte ciddi bir sorun olmaktan çıkarlar. Doğru ayak bakımının temel noktaları şunlardır;

1. Kuru yüzeyli hijyenik bir çevre sağlamak ve kirli, çamurlu bölgelerin oluşmasını önlemek için uygun eğim sağlamak.

2. Hayvanların yeterli miktarda yüksek kaliteli kaba yemle beslemek ve yem rasyonlarında ani değişimler yapmamak.

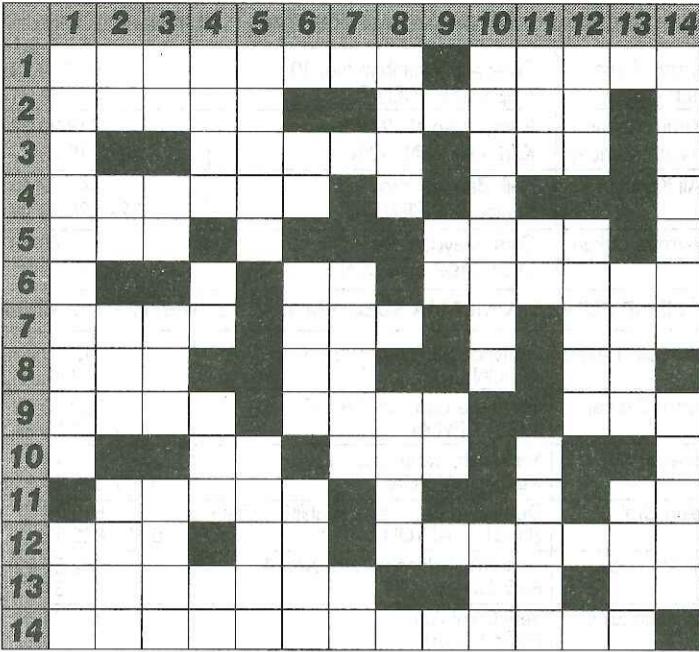
3. En azından yılda iki kez düzenli olarak ineklerin tırnakları kesilmelidir.

4. Düzenli olarak ayak banyosu uygulanmalıdır.

5. Suni tohumlama yaparken verim özellikleri ispatlanmış ve özellikle yavrularında ayak ve bacak yapısını geliştiren boğaların tohumları tercih edilmelidir.

PINAR BULMACA

SOLDAN SAĞA:

- 1 Tavsiyede bulunan kişi 1.2 Eti çok lezzetli büyük bir kanatlı türü
- 1 Elle yapılan örgü 2.2 Tat
- 1 Serap 3.2 Lale bahçesi
- 1 Model
- 1 Temel 5.2 Yaşar Holding'in inşaat şirketlerinden
- 1 İlave 6.2 Sözcük
- 1 Uyarı 7.2 Afrika'da bir akarsu 7.3 Vücuttan deri yoluyla atılan sıvı
- 1 Çabuk 8.2 Köpek 8.3 Yabancı
- 1 Çare, em 9.2 Surlarla çevrili yer 9.3 Elbisede para konulan yer
- 1 Beyaz 10.2 Mini batarya
- 1 Ufak yırtık 11.2 En kısa zaman birimi
- 1 Gezi 12.2 Bir nota 12.3 Fazladan gereksiz iş
- 1 Yetiştirici, çiftçi 13.2 Ters böceğin ilk hecesi 13.3 Numaranın kısa yazılışı
- 1 Yapay dölleme

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

- 1 Derinin yangılanması 1.2 Ters Hayvansal bir gıda
- 1 Kırmızı 2.2 Ters olumsuzluk ön eki 2.3 Saçsız 2.4 Berrak, temiz
- 1 Ters kuytu yer 3.2 Olumsuzluk ön eki 3.3 Üye 3.4 Ermiş kişi
- 1 Aydınlık verir 4.2 Belirti 4.3 Denizli'nin bir ilçesi 4.4 Boru sesi
- 1 Bir gemi türü 5.2 Anahtarla açılır
- 1 Genel in kısaltılmışı 6.2 Köpek yavrusu 6.3 Ters mutfakta yemek pişirilen yer
- 1 Yazılı eser 7.2 İhsanın ilk iki hecesi
- 1 Hoş kokulu bir ot 8.2 Türk para birimi
- 1 Yayla atılır 9.2 Yabancı
- 1 Siyah Beyaz sütçü inek
- 10.2 Büyük su birikintisi
- 1 Dolaylı yoldan anlatma
- 12.1 Uğurlu sayılı 12.2 Tebeşir tozu
- 13.1 Ters keder 13.2 Sırlı cam
- 1 Vücudun kemik yapısı
- 14.2 Türkiye ve Orta Doğunun en büyük gıda grubu

ÖNCEKİ ÇÖZÜM

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	E	N	T	E	R	I	T	I	S	A	S	A	B
2	J	I	L	E	T	U	L	U	O	K	U		
3	A	Y	G	T	I	H	O	R	O	Z			
4	K	E	P	E	F	U	K	V	E	T	R	A	
5	U	T	A	N	M	A	K	U	C	I	Ğ		
6	L	Y	A	S	A	L	A	R	D				
7	A	L	E	A	L	U	K	Ğ	Y	E	M		
8	T	A	T	I	L	N	E	P	O	T	A		
9	Z			S	E	L	E	O	K	M			
10	A	A	R	I				K	A	S	P	A	
11	R	A	M	A	Z	A	N		K	A	L	A	S
12	A	K	I	D	N	I	R	A	Ş	I			
13	I	A	L	D	A	N	M	A					
14	A	M	I	R		S	E	M	B	R	Y	O	

Pınar Çocuk Tiyatrosu Lokomopüf adlı oyununun galasını nostaljik buharlı tren gezisinden sonra Selçuk Çamlık'taki dünyanın en büyük buharlı tren müzesinde yaptı

Pınar Çocuk Tiyatrosu'ndan Nostaljik Açılış

Pınar Çocuk Tiyatrosu yeni oyunu Lokomopüf'ün galasını Buharlı Tren Müzesi'nde yaptı. Yeni oyunun galası için Alsancak Gar'm-

dan kalkan buharlı tren ile nostaljik bir yolculuktan sonra Selçuk Çamlık'a giden çocuklar, Buharlı Tren Müzesi'nde Pınar Çocuk Ti-

yatrosu'nun "Lokomopüf" adlı oyunu izlediler. Galaya davetli çocuklar daha sonra Buharlı Tren Müzesi'ni gezerek nostaljik buharlı lokomotiflerle hatıra fotoğrafı da çektiler. Pınar bir ilki daha gerçekleştirerek Türkiye'de ilk defa bir tiyatro açılışını buharlı tren yolculuğundan sonra dünyanın en büyük buharlı tren müzesinde gerçekleştirdi.

Pınar Çocuk Tiyatrosu'nun bu yılki yeni oyunu Lokomopüf'ü Walker Ludwig ve Rainer Hachfeld yazmış, Alev Kerimoğlu yönetmiştir. Alman Grips Tiyatrosu'nun repertuarından dilimize Nesrin Kazankaya tarafından çevrilen oyun, 1980 Berlin Grimm Kardeşler büyük ödülünü almıştır. Sevgi, dostluk, barış ve arkadaşlığı simgileyen oyunda eğitim ve öğretimin önemi, okul kavramı, dengeli beslenmenin önemi, temizlik, sağlık, bilim ve fantastik uzay yolculuğu anlatılmaktadır.

Sergilediği oyunlarla çocukları hem eğitip, hem eğlendiren Pınar Çocuk Tiyatrosu'nun 11 yılda bu yana aralıksız olarak perdelerini açtığını söyleyen Yaşar Holding Gıda ve İçecek Grubu Başkan Yardımcısı İdil Yiğitbaşı "Pınar Çocuk Tiyatrosu'nun kuruluş amacı çocukların güzel sanatlara olan ilgisini arttırmak ve tiyatro izleme alışkanlığı kazandırmaktır. 1987 yılında İzmir'de kurulan Pınar Çocuk Tiyatrosu'na 1996 yılında İstanbul şubesi eklenmiş, 1997 yılında da Bursa şubesi açılmıştır. Tiyatromuz her geçen yıl yeni şubeler açarak büyümektedir" diye konuştu.

11 yıldan bu yana kültürel faaliyetlerini sürdüren Pınar Çocuk Tiyatrosu okul sezonu boyunca İzmir'de, İstanbul'da ve Bursa'da faaliyet göstermekte, yaz sonunda ise Türkiye'nin çeşitli yerlerine turne yaparak her yıl yaklaşık 250.000 çocuğa ücretsiz tiyatro izleme imkanı sunmaktadır.

17. Pınar İlköğretim Öğrencileri Arası Resim Yarışması'nda Ödüller Dağıldı

Rekor düzeyde katılımın olduğu ve 21 bin resmin katıldığı Pınar İlköğretim Okulları Arası Resim Yarışması'nda dereceye giren öğrencilere ödülleri verildi.

Yaşar Topluluğu Gıda Grubu Pınar tarafından 17 yıldan bu yana geleneksel olarak düzenlenen İlköğretim Öğrencileri Arası Resim Yarışması'nda, sağlıklı bir yaşam için "Sağlıklı Bir Dünya Çizim Yarışması" yapıldı. Değerlendirme sonucunda Özel İzmir İlköğretim Okulu'ndan Tunç Tort, Bornova Sanatevi'nden Mert Altürk, Özel Gelişim İlköğretim Okulundan Görkem Çimen, "Üstün Başarı" ödülüne layık görülerek bilgisayarla ödüllendirildiler.

Atatürk Kültür Merkezi'nde düzenlenen ödül töreninde konuşan Yaşar Topluluğu Gıda Grubu Başkan Yardımcısı İdil Yiğitbaşı "Türkiye nüfusunun büyük bir bölümü çocuklardan ve gençlerden oluşmaktadır. Biz gelecek nesillerin daha bilinçli yetişmesini sağlamak amacıyla sanatsal ve

kültürel çalışmalarını destekliyoruz. Pınar çocuklarımız için yenilik, lezzet ve sağlık üretmeye ve onlarında yaşamın devam etmesine devam edeceğiz. Bu yıl 21 bin adet resim yollayarak rekor bir katılımı yarışmamızı destekleyen tüm okullara öğretmenlere ve öğrencilere teşekkür ederim" dedi. Bahariye İlköğretim Okulu'ndan Deniz Sayın, Necatibey İlköğretim Okulu'ndan Elif Gizem Gaser, Özel TEK İlkokulu'ndan Mehmet Ali Akmanalp, İzmir Özel Türk İlköğretim Okulu'ndan Mustafa Kahya ve Ekrem Sarıbatır, Manisa Akaydın İlköğretim Okulu'ndan Himmet Yağcı ve İzmir M.E.V. İlköğretim Okulu'ndan Senem Oruç "Başarı" ödülüne layık görülerek bisikletle ödüllendirildiler.

Yarışmada sergilenmeye değer görülen 100 resim ise İstanbul Cemal Reşit Rey, İzmir AKM, Eskişehir Güzel Sanatlar Galerisi ve Ankara AKM'de açılan sergilerle sanatseverlerin beğenisine sunuldu.

PINAR

PINAR
SÜT MAMÜLLERİ SANAYİ A.Ş.
Adına

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü

OLGUN ERGÜZ

Genel Yönetmen

SÜLEYMAN ARSOY

İDARİ YERİ: Pınar Süt Mamülleri San. A.Ş. Kemalpaşa Yolu
No:1 Pınarbaşı-İZMİR Tel: 436 15 15

- Gazetemiz basın ahlak yasasına uyar
- Kaynak gösterilmek suretiyle gazetemize ait yazı ve resimler yayınlanabilir
- Gönderilen yazı ve resimler yayınlanmasın, yayınlanmasın iade edilemez
- Yayınlanan yazı ve resimler sahiplerinin fikri olup Pınar bunlardan sorumlu tutulamaz.

YAZIŞMA ADRESİMİZ: PINAR GAZETESİ P.K. 904 İZMİR

YAYINA HAZIRLIK VE BASKI

GAZETE EGE TESİSLERİ ALSANCAK/ İZMİR

Pınar suni tohumlama organizasyonu

1985 yılında İzmir Bölgesinde kurulan Pınar suni tohumlama organizasyonu, o sene 4 veteriner hekim ile 900 adet tohumlama yaparken, bugün bölgesindeki 100'ü aşkın sözleşmeli veteriner hekim ve veteriner teknisyeni ile yıllık 50.000'i aşkın tohumlamaya imzasını atmıştır. Pınar, yurt dışından ithal ettiği kahtsal verim özellikleri üstün ve bu özelliklerin yavrularına aktarabilirliği ispatlanmış damızlık boğaları ile üreticinin güvenini kazanmıştır. Eğer sizde sürünüzde yüksek verim almak ve üstün bir sürüye sahip olmak istiyorsanız bölgenizdeki Pınar suni tohumlama veteriner hekimlerini arayın ve sizin için özel olarak hazırlanmış Pınar boğa kataloglarından ineklerinizi tohumlatmak istediğiniz boğaları seçin.

İZMİR - MANİSA BÖLGESİ PINAR SUNİ TOHURLAMA SÖZLEŞMELİ VE VETERİNER HEKİMLERİMİZ

TORBALI	Nejat Karagözoğlu Ali Ertan	İnönü Cad. No:60 Torbalı-İZMİR	855 56 36 0 522 219 98 26
BAYINDIR	Salih Karayel	Cumhuriyet Meydanı No:4 Bayındır-İZMİR	581 31 75 0 522 219 33 31
BAYINDIR	Mehmet Kirişçi Metin Lafçı	Emniyet Müdürlüğü Yanı Bayındır-İZMİR	581 42 83
CANLI KASABASI	Tuncer Ögüt	Canlı İlköğretim Okulu Karşısı Canlı-Bayındır-İZMİR	585 76 94 0 542 426 34 23
TİRE	Ayhan Türkay	S.S.Tire Süt Müstahsilleri Koop. Tire-İZMİR	512 10 41 512 27 89
TİRE	Mesut Sarıoğlu	Kurtuluş Mh.Ekmekçi Ali Sk. 4/B Tire-İZMİR	512 72 35 512 26 30
TİRE	İsmail Çalhan Taner Çalhan	Yeni Mah. Gazazhae Cad. No:18-8 Bardak Pazarı - Tire - İZMİR	512 23 74 0 522 216 40 62
KIRAZ	Ercan Ekici	Sabit Arlı Cad.No:45/C Kiraz-İZMİR	572 35 33 572 20 26
GÖKÇEN	Fatih Zaimoğlu Şenol Savuran	İlçe Tarım Müdürlüğü Karşısı Odemiş - İZMİR	522 83 57
OVAKENT	Vedat Çalikkasap	Akincılar Mah. Hürriyet Cad No:1 Ovakent - Odemiş - İZMİR	567 20 53 0 522 219 09 27
ODEMiŞ	Tuncay Erdoğan	Atatürk Cd. No:9 Odemiş -İZMİR	544 48 83 543 35 44
ODEMiŞ	Muhsin Özcan Tuğrul Usta	Meşrutiyet Mah. Atilla Sok. No:22 Odemiş-İZMİR	544 48 73 0 522 829 12 84
BEYDAG	Ahmet Bilgili Hakan Erdoğan	Odemiş Cd. No:14-B Beydağ-İZMİR	592 64 25 0 522 829 05 27
URLA	Meral Gökdağ Erhan Gökdağ	İzmir Cad. No: 86/A Urla-İZMİR	754 31 52 0 522 829 11 96
SEFERİHİSAR	Rafet Keser Yasemin Keser	Hıdırlık Mh. Petrol Karşısı Seferihisar- İZMİR	743 45 59 0 532 611 13 49
BERGAMA	Muharrem Girgin	İstiklal Meydanı Mermerdirekler çıkması No:7 Bergama -İZMİR	631 05 71 0 542 414 53 41
KEMALPAŞA	Selçuk Karakılççe	M.Aktif Ersoy Mh. Tahir Tunca cad. No:10 Kemalpaşa - İZMİR	878 73 07 878 74 07
İZMİR/BORNOVA	Ufuk Başkaya	460 Sok.12-C Bornova - İZMİR	374 51 84 0 532 246 35 89
AKHiSAR	Ümit Karabıyık	Ragıp Bey Mh. 43 Sok 3/14 Akhisar - MANİSA	412 29 42 412 42 16
TURGUTLU	Kazım Çevikkan	Altay Mah. Dömeke sok. 8-D Turgutlu - MANİSA	314 24 48
SARUHANLI	Tahir Akyol	Istasyon Mah. 7 Eylül Cad. No:76 Saruhanlı - Manisa	357 14 87 357 34 78

AYDIN BÖLGESİ PINAR SUNİ TOHURLAMA SÖZLEŞMELİ VETERİNER HEKİMLERİMİZ

ÇİNE	Ziya Yılmaz Yücel Doygun	Hamiabad Mh. 83 Sk.22/B Çine-AYDIN	711 20 16
SÖKE	Ziya Bağcı	Garaj Karşısı No: 86 Söke - AYDIN	512 02 83 0 522 216 91 72
ORTAKLAR	Göksel Çakır	Cumhuriyet Mah. Sakarya Sok. No:17 Ortaklar - AYDIN	577 36 30 0 522 214 41 19
GERMENCİK	Sedat Özkanbaş	Camikebir Mh. Çetinkaya Sok.7-B Germencik - AYDIN	563 23 30 0 522 216 90 69
İNCİRLİOVA	İhsan İlhan	Hükümet Cad. No:18 İncirliova - AYDIN	585 33 14 0 522 818 56 69
NAZİLLİ	Bedrettin Şenay	Uzun Çarşı Karadeniz Fırını Yanı Nazilli - AYDIN	313 63 23 0 532 273 58 87
YENİPAZAR	Abdullah Pehlivan	Hacıoğlu Kahvehanesi yanı Yenipazar - AYDIN	361 28 04 0 542 671 28 23
AYDIN	Alaattin Köseoğlu	7 Eylül Mah. Çine Cad. 13 Sok No.40 AYDIN	213 00 83 0 542 424 02 35
KARPUZLU	Tuğrul Ozan	Hatip Kışla Koop. Karpuzlu - AYDIN	741 24 50

MUĞLA BÖLGESİ PINAR SUNİ TOHURLAMA SÖZLEŞMELİ VETERİNER HEKİMLERİMİZ

YATAĞAN	Nail Tunç Zeki Cura	Açık Pazar yeri Yatağan - MUĞLA	572 59 69
MUĞLA	Necati Demirel İhsan Taylan	Org. Mustafa Muğlalı İşhanı No:209 MUĞLA	214 29 60 0 542 423 02 43
MİLAs	Ali Dikmen	Hisarbaşı Mh. Kızılay Cd. No:32 Milas - MUĞLA	512 39 67 0 532 614 48 04
SELİMİYE	Musa Balkaya	Cumhuriyet Cad.No:25 Selimiye-Milas-MUĞLA	542 27 10 0 522 829 23 87
MUĞLA	Özden Karakuyu	Marmaris Bulvarı Eren İşhanı No:21 MUĞLA	212 31 61 214 56 52

BURDUR BÖLGESİ PINAR SUNİ TOHURLAMA SÖZLEŞMELİ VETERİNER HEKİMLERİMİZ

KARAMANLI	Hüseyin Tuğlu	Çarşı içi No:15 Karamanlı - BURDUR	531 32 11 531 22 51
TEFENNİ	Yusuf Ermergen	Çarşı içi No: 15 Teffenni - BURDUR	491 28 35 491 21 35
BUCAK	Emrullah Ünal Metin Çavuş	Dişçi Pasajı No:111 Bucak - BURDUR	325 28 47 0 522 215 22 38
YASSIGÜME KÖYÜ	Mustafa Erdem	Yassı Güme Köyü Kahvehanesi Yassı Güme Köyü - BURDUR	268 44 08 212 49 41
BURDUR	Yıldırım Bektaş	Özgür Mah. Cümbüşlü Cad. Mamaklı İzgi İşhanı No: 15 BURDUR	233 60 16 0 532 436 27 32
YEŞİLOVA	Necip İlhan	İlkokul Cad. No:8 Yeşilova - BURDUR	618 17 87 618 01 96

DENİZLİ-ANTALYA-İSPARTA BÖLGESİ PINAR SUNİ TOHURLAMA SÖZLEŞMELİ VETERİNER HEKİMLERİMİZ

ACIPAYAM	Fahrettin Çetin Mesut Özkaya	Garaj Altı Aslanhan No. 10 Acipayam - DENİZLİ	518 18 23 518 28 31
KORKUTELİ	R. Kerim Özkan Ramazan Sarıçay	Burdur Cad.No.21 / B Korkuteli - ANTALYA	643 30 33 0 522 216 39 32
KEÇİBORLU	M.Ali Karaca	Halk Bankası Yanı Keçiborlu - İSPARTA	541 22 44 0 522 828 33 08
ÇITAK	Süleyman Özkan	Çarşı Meydanı No:2 - A Çitak Kasabası - DENİZLİ	722 40 18 722 41 91

AFYON - UŞAK BÖLGESİ PINAR SUNİ TOHURLAMA SÖZLEŞMELİ VETERİNER HEKİMLERİMİZ

AFYON	Orhan Şükrü Aksu	Enfiyecioğlu Pasajı Anbar Yolu AFYON	215 39 32 212 47 37
DİNAR	Mahmut Salman	Mezbaha Cad. No. 26-B-C Dinar- AFYON	353 23 86 0 542 891 08 64
KIZILOREN	H.Hüseyin Koç	Yeni Mah. Vatan Cad. 13/A Kızılören-AFYON	571 76 51 0 522 827 66 93
SANDIKLI	Oztekin Ural	Dereboyu Cad. Yaşar Sahillik Tc.Yanı Sandıklı - AFYON	512 74 27 0 522 829 72 15
EMİRDAĞ	Kadir Koyuncu	İncili Mh. Eskişehir Cad. No:40 Emirdağ -AFYON	442 56 92 441 37 73
EŞME	Sebahattin Eronat	Yeni Cami Altı Eşme - UŞAK	414 24 64
UŞAK	Özgür Uğur	Sarayaltı Mah. Efe Sok. 19-A UŞAK	215 60 65 0 522 829 72 31

KÜTAHYA BÖLGESİ PINAR SUNİ TOHURLAMA SÖZLEŞMELİ VETERİNER HEKİMLERİMİZ

KÜTAHYA	Şükrü Aktaş Recep Küçüktekin	Köbak Cad. Yeni Anadolu Garajı Karşısı No:10 KÜTAHYA	223 01 75
ŞAPHANE	Ramazan Yeşildeniz	Belediye yanı Şaphane -KÜTAHYA	551 25 74 551 23 90
SİMAV	Halil Polat	Sebzeciler Girişi 43500 Simav-KÜTAHYA	513 68 84 513 61 38
GEDİZ	Ali Cihan Ulusoy Niyazi Aslan	Garaj Karşısı Gediz -KÜTAHYA	412 25 05 412 63 36
TAVŞANLI	Mehmet Candan	Durak Mh. Şantral Sok.No: 20 Tavşanlı -KÜTAHYA	615 02 56
ÇAVDARHiSAR	Mustafa Ertürkmen	Nail Onal Cad. No.5 Çavdarhisar -KÜTAHYA	351 27 96

TRAKYA -İSTANBUL-ADAPAZARI BÖLGESİ PINAR SUNİ TOHURLAMA SÖZLEŞMELİ VETERİNER HEKİMLERİMİZ

HAVSA	Erdal İlgü	Fatih Cd. No 22/A Havsa - EDİRNE	336 28 68 0 532 287 61 69
ÇORLU	Cumhur Narin	Şehit Teğmen Yavuzer Cd. No 46/A Çorlu-TEKİRDAĞ	651 89 12 0 532 287 35 56
BABAESKİ	Bahattin Oğuz	Fatih Cd. Apak Sitesi No.13 Babaeski-KIRKLARELİ	512 57 57 512 26 75
EVREŞE	Cavit Uysal	Camikebir Mah. Gölcük Cad. Evreşe-ÇANAKKALE	577 46 02 0 522 812 35 89
MALKARA	Uğur Eker	C.Atik Mah. Halbinaları Altı Malkara-TEKİRDAĞ	427 42 80 0 532 275 19 38
VİZE	Güray Esen	Atatürk Cad. Çiftçi Sok. No:2 Vize-KIRKLARELİ	318 31 38 318 29 63
HAYRABOLU	Ömer Şükrü Coşar	İlyas Mah. Terazı Çeşme Sok. No.19 Hayrabolu -TEKİRDAĞ	315 52 09 0 532 415 87 04
HAYRABOLU	Oğuz Çakmak	Malkara Cad. Özen Sitesi No.19/B Hayrabolu -TEKİRDAĞ	315 37 15 315 28 35
TEKİRDAĞ	Diğer Çolakoğlu	Aydınözü Mh. Hükümet Cd. No. 229 kat 2 TEKİRDAĞ	261 80 76 262 12 99
PENDİK-KURTKÖY	Yurdakul Seyhan	Eski Ankara Cad. No:197 Kurtköy - Pendik -İSTANBUL	378 15 48
ADAPAZARI FERİZLİ	Berkant Mutlu	İnönü Mah. A. Menderes Cad. No:23 Ferizli -ADAPAZARI	781 12 22 0 542 242 35 67
ADAPAZARI HENDEK	Rafet Akay	Yeşiller Cad. Durmuşlar İşhanı Kat 1 Hendek -ADAPAZARI	614 20 66 0 542 452 54 83

ESKİŞEHİR - BİLECİK - KONYA BÖLGESİ PINAR SUNİ TOHURLAMA SÖZLEŞMELİ VETERİNER HEKİMLERİMİZ

ÇİFTELER	Bilal Şeker	Adalar Mah. Hal İçti 42-B Çifteler - ESKİŞEHİR	541 29 69 541 43 51
ESKİŞEHİR	Nihat Tekiner	Kırım Cad. No:2-C ESKİŞEHİR	221 64 07 221 43 48
BOZÜYÜK	İlker Özkök	Çarşı Mah. Saraycık Cad. Osmani Sok No:6 Bozüyük - BİLECİK	314 44 38 0 532 345 26 72
SARAYÖNÜ	Alkan Bayram	Sakarya Cd. No:8-B Sarayönü-KONYA	617 30 02 617 18 92
ARGITHANI	Osman Tanır	Torun Mah. İstasyon Cad. No:74 Argıthani-KONYA	889 27 03 889 20 87

BALIKESİR-BURSA BÖLGESİ PINAR SUNİ TOHURLAMA SÖZLEŞMELİ VETERİNER HEKİMLERİMİZ

GÖNEN	Adnan Demir	Malkoç Mh. Işık Cd. No. 2 Gönen-BALIKESİR	722 89 90 0 532 414 03 91
İVRİNDİ	Muhittin Fındıklı	Belediye Arkası Sok 3/A İvrindi-BALIKESİR	456 10 68 456 14 68
BİGADİÇ	Ahmet Menkü	Atatürk Cad. No:23 Bigadiç -BALIKESİR	614 10 65 614 10 10
M.KEMALPAŞA	Zeki Sezer	İsmet Paşa Cad. No.37	613 30 31